

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 21C/69/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122207452
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Porubánová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3122207452.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Tatianou Porubánovou v spore žalobcov 1/ A. B., narodenej XX.XX.XXXX, bytom v Omšeni 132, 2/ C. D., narodeného XX.XX.XXXX, bytom v B., E. XXXX/XX, oboch právne zastúpených advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária LUKAJKA & PARTNERS s. r. o., so sídlom v Trenčíne, Jesenského 7713/12, IČO 52 471 420, za ktorú koná JUDr. Jozef Lukajka PhD., proti žalovaným 1/ B. F., narodenému XX.XX.XXXX, bytom v B. B. XXX, 2/ KOPERATIVA poisťovni a. s., Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO 00 585 441, právne zastúpeného JUDr. Baltázrom Mucskom, advokátom so sídlom v Bratislave, Vajnorská 55, IČO 42 174 856, o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

- I. Žalovaní 1/, 2/ s ú p o v i n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni 1/ 7 000,00 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Žalovaní 1/, 2/ s ú p o v i n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 2/ 13 000,00 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- III. V zostávajúcej časti sa žaloba z a m i e t a .
- IV. Žalobkyni 1/ sa priznáva voči žalovaným 1/, 2/ náhrada trov konania v rozsahu 100 %.
- V. Žalobcovi 2/ sa priznáva voči žalovaným 1/, 2/ náhrada trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa domáhali, aby súd uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ 50 000,00 eur a žalobcovi 2/ 50 000,00 eur, titulom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko žalovaný 1/ spôsobil dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej došlo k mnohopočetným a rozsiahlym zraneniam následne zosnulého G. D., otca žalobcov 1/ a 2/.

2. Žalobcovia uviedli, že dňa 30.9.2021 v čase medzi 22.05 hod. a 22.10 hod. došlo na ceste 1/9 v k. ú. B. B., smerom od obce Drietoma, k dopravnej nehode. Vodič osobného motorového vozidla zn. Toyota Corolla, EČV: B., B. F., narodený XX.XX.XXXX, prechádzal ku križovatke cesty 1/9, cesty 11/507 a cesty 111/1892, na ktorej v úmysle odbočiť doľava k obci Trenčianska Turná začal vykonávať odbočovací úkon doľava, plne sa nevenoval vedeniu vozidla, nesledoval situáciu v cestnej premávke a vozidlo nevedel v pravom okraji cesty, pričom s vozidlom prešiel z pohľadu jeho jazdy do ľavého (protismerného) jazdného pruhu na cestu 111/1892, kde narazil pravou prednou časťou vozidla do zadnej časti bicykla G. D., narodeného XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. I. XXX/X, B. - J.. V dôsledku nárazu došlo k vymršteniu G. D. na osobné motorové vozidlo zn. Toyota Corolla a následne na vozovku. Pri dopravnej nehode utrpel G. D. mnohopočetné ťažké zranenia, na následky ktorých dňa X.XX.XXXX zomrel. G. D. bol otcom

žalobcov 1/ a 2/. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 08.09.2022, sp. zn. 3T/62/2022, bola v zmysle § 334 ods. 4 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku schválená dohoda o vine a treste, uzatvorená medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Trenčín a žalovaným 1/, v ktorej sa žalovaný 1/ priznal ku spáchaniu skutku a uznal vinu za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 a ods. 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z.. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 08.09.2022. Podľa správy zo Slovenskej kancelárie poisťovateľov bolo osobné motorové vozidlo zn. Toyota Corolla, EČV: B., v čase dopravnej nehody (t. j. ku dňu 30.09.2021) povinne zmluvne poistené spoločnosťou KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, žalovaným 2/. V súlade s ustanovením § 15 ods. 1 ZoPZP je teda aj žalovaný 2/ pasívne vecne legitímovaným subjektom.

3. Žalobcovia poukázali na to, že fyzická osoba má najmä právo sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov, a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie (§ 13 ods. 1 OZ). Ak by toto zadosťučinenie nebolo postačujúce, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 OZ). Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Tragická strata blízkej osoby nie je nahraditeľná. Inštitút peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy je preto potrebné vnímať ako prostriedok slúžiaci k zmierneniu závažného dosahu protiprávneho konania, keďže finančný ekvivalent za ľudský život nie je možné určiť. Charakter spôsobenej ujmy vyžaduje od škodcu spolupodieľať sa na uvedenej strate adekvátnym spôsobom. Znamená to zmierniť ujmu žalobcov v maximálnej možnej miere. Žalobkyňa 1/ bola dcérou nebohého G. D. a žalobca 2/ bol synom nebohého G. D.. V dôsledku dopravnej nehody zo dňa 30.09.2021, ktorú zavinil žalovaný 1/, stratili obaja akúkoľvek možnosť rozvíjať svoj citový vzťah s otcom, čím bolo nenávratne zasiahnuté do ich osobnostného práva na rodinný život. Náhla a nečakaná smrť G. D. vyvolala u žalobcov traumatizujúce pocity beznádeje, bolesti a smútku. Otec bol jednou z najdôležitejších osôb v ich životoch a radi s ním trávili voľný čas. Žalobca 2/ prišiel o otca v kritickom období puberty, kedy je pre dieťa mimoriadne dôležitá blízkosť a autorita rodiča. Navyše, nebohý G. D. mal voči žalobcovi 2/ aj vyživovaciu povinnosť a to vo výške 180,00 eur mesačne. Smrť otca tak spôsobila u žalobcu 2/ aj zásadné zmeny v materiálnych podmienkach jeho života. Pri určení sumy nemajetkovej ujmy zohľadňujú všeobecné súdy svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodujú v porovnateľných veciach rovnako (III. ÚS 288/2017). Zároveň sa pri posudzovaní výšky náhrady imateriálnej ujmy, najmä pri dopravných nehodách, zohľadňujú významné okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Žalovaný 1/ v plnom rozsahu uznal svoje zavinenie na vzniku dopravnej nehody. K usmrteniu G. D. tak došlo iba v dôsledku zavinenia žalovaného 1/, ktorý svojím protiprávnym konaním porušil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c), § 9 ods. 1, § 16 ods. 1, ods. 5, § 19 ods. 1 a § 137 ods. 2 písm. c) a písm. j) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Uplatnená suma náhrady nemajetkovej ujmy zodpovedá závažnosti zásahu do osobnostnej sféry žalobcov 1/ i 2/, ktorá už bola kvantifikovaná v iných sporoch pozostalých po obetiach protiprávnych činov (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30.09.2014, sp. zn. 4Co/658/2017; rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 07.07.2015, sp. zn. 6Co/810/2014; rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13.12.2016, sp. zn. 8Co/718/2014 a ďalšie). Uplatnený nárok je preto primeraný a dôvodný.

4. Žalovaný 2/ navrhol žalobu zamietnuť. Uplatnený nárok v celom rozsahu neuznal, rodinná situácia a intenzita vzájomných vzťahov neboli dostatočne preukázané. Chýbal popis rozhodujúcich skutočností, najmä citových väzieb medzi žalobcami a zosnulým. Z hľadiska skutkových okolností nestačí iba predpoklad existencie citovej väzby a stupeň príbuzenstva. Žalobca 1/ už v čase úmrtia mal s nebohým vytvorené citové väzby, preto nemožno hovoriť o strate možnosti ich rozvíjania s otcom, nakoľko už v danom čase už museli byť rozvinuté. Pokiaľ tomu tak nebolo, je potrebné zodpovedať otázku, prečo sa tak stalo. Rovnaké platí aj pre žalobcu 2/. Pri priznaní náhrady je nevyhnutné skúmať celú rodinnú situáciu. Keď bol žalobca 1/ v puberte, nebohý vycestoval do zahraničia a domov chodieval len raz za štvrt roka, čo trvalo do roku 2009, toto sa muselo prejavovať na citovej väzbe a jej budovaní medzi žalobcom 1/ a nebohým. Žalobca 2/ mal v tej dobe 4 roky, bol vo veku, kedy je u maloletého dieťaťa rozhodujúci čas pre vytváranie citových väzieb s rodičom. Po rozvode manželstva nebohého a matky žalobcu 2/ bol tento zverený do starostlivosti matky a styk s otcom bol upravený na jeden víkend za dva týždne. Strata rodinného príslušníka je ujmom v každom veku, je ale potrebné zohľadniť aj kritérium veku a tiež to, či žalobcovia žili s nebohým v spoločnej domácnosti a ako často sa navštevovali.

5. Podľa žalovaného 2/ sú rozhodujúcimi kritériami pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy na strane žalobcov intenzita vzťahov žalobcov s nebohým, vek nebohého a pozostalých, existenčná závislosť na nebohom, morálne zadosťučinenie, na strane pôvodcu zásahu postoj vodiča, jeho ľútosť, ospravedlnenie, prípadná náhrada škody, jeho majetkové pomery a dopad udalosti do jeho sféry. Žalobcovia rozsah a intenzitu citových väzieb s nebohým prakticky nepopísali, ich popis pre rozhodovanie o náhrade nemajetkovej ujmy neobstojí. Iba predpoklad existencie citovej väzby nestačí. Je potrebné prihliadnuť aj na to, či nedošlo k morálnemu uspokojeniu v podobe odsúdenia páchatela za trestný čin alebo poskytnutím ospravedlnenia. Výška náhrady na jednej strane nemá vytvárať priestor na obohacovanie sa, na druhej strane má umožniť spravodlivé zadosťučinenie pre pozostalých. Podstatný je aj dopad škodovej udalosti do psychickej sféry pôvodcu zásahu, jeho postoj k samotnej dopravnej nehode, forma a miera zavinenia, trestný postih, snaha o nápravu, oľutovanie, ospravedlnenie sa. Finančná náhrada nemajetkovej ujmy je až posledným spôsobom náhrady v prípadoch, kedy nepostačuje morálne zadosťučinenie, ktorým je ospravedlnenie sa alebo samotné prejednanie veci a odsúdenie osoby, ktorá zásah spôsobila. Odsúdenie pôvodcu zásahu je jednoznačne formou satisfakcie, ktorá sa musí prejavíť na priznanej nemajetkovej ujme. Náhrada v peniazoch tvorí len nadstavbu morálneho zadosťučinenia a nesmie slúžiť ako majetkový prospech toho komu do práv sa zasiahlo. Rovnako prípadná priznaná náhrada nemôže byť likvidačná pre pôvodcu zásahu.

6. Žalobcovia nepopreli, že pre stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy je určujúca intenzita vzťahov medzi poškodeným a oprávneným subjektom. Odmietli však tvrdenie, že uplatnený nárok nereflektuje na individuálnosť predmetných vzťahov. Udržovali s nebohým štandardný vzťah otca s potomkami, založený na vzájomnej láske a podpore. Otec, starajúci sa o rodinu, je v živote každého potomka jednou z najdôležitejších osôb. V tomto smere preto už samotný charakter najbližšieho rodinného príbuzenstva zakladá domnienku o závažnom zásahu do osobnostných práv pozostaleho potomka, a to bez ohľadu na to, či žili v jednej domácnosti alebo nie. Absurdné je aj tvrdenie, že vzhľadom na vek žalobcov nemožno v ich prípade hovoriť o strate možnosti rozvíjať citový vzťah s otcom, keďže v čase úmrtia poškodeného už tento citový vzťah mal byť rozvinutý. Vzťah medzi rodičom a potomkom má dynamický charakter a nikdy nedôjde k jeho rozvinutiu do finálnej fázy. Nejde o akési naplnenie spoločenskej úlohy pri výchove dieťaťa, ktoré dovŕšením 18-roku života potomka skončí. Strata možnosti rozvíjať citový vzťah znamená stratu možnosti tráviť s nebohým čas, podnikáť spoločné aktivity a vzájomne utužovať rodinné puto. V dôsledku dopravnej nehody zo dňa 30.09.2021 žalobcovia o takúto možnosť nenávratne prišli. Vzhľadom na závažnosť vzniknutej nezvratiteľnej ujmy je však v prejednávanej veci možná iba satisfakcia, a to výlučne vo forme peňažnej náhrady, čo konštatoval aj Krajský súd v Trnave v uznesení zo dňa 30.12.2015, sp. zn. 10 Co 475/2014: "Na otázku významu absencie zákonom výslovne ustanovených kritérií pre nedostatočnosť zadosťučinenia v inej než peňažnej forme (ako otázku otvárajúcu úvahy odvolacieho súdu v tomto jeho rozhodnutí) potom tunajší súd prináša už ustálenú odpoveď (bez potreby na nej čokoľvek meniť aj v tejto konkrétnej veci), ktorou je to, že u zásahov do práv na život alebo zdravie ako najvýznamnejších zložiek práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby je nedostatočnosť iného než peňažného zadosťučinenia pravidlom (a to ako bez potreby zisťovania ďalších podmienok nedostatočnosti, tak i bez potreby trvania na požadovaní aj - tu inak požadovaného - nepeňažného zadosťučinenia.". V uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.4.2020, sp. zn. 5 Cdo/102/2017 (publikovanom pod R 35/2020) sa okrem právnej vety uvádza: "Satisfakciu vo forme odsúdenia žalovanej 1/ za prečin a jej prejavenu ľútosť nemožno vzhľadom na závažnosť ujmy a jej nezvratiteľnosť považovať za dostatočnú satisfakciu. Pri strate blízkej osoby následkom smrti žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia nie je postačujúca.". Súdna prax ďalej judikuje názor, a to, že majetkové pomery vinníka nemôžu mať vplyv na priznanú výšku nemajetkovej ujmy. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.10.2012, sp. zn. 4Cdo/139/2011: "Rovnako tak sú správne závery odvolacieho súdu vzťahujúce sa na nemožnosť dopadu osobnostných a majetkových pomerov odporcu na priznanú výšku nemajetkovej ujmy, na ktorú, ako už bolo uvedené, majú vplyv (popri závažnosti vzniknutej ujmy) okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.". Takýto právny názor je logický a spravodlivý. Ak by totiž závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti škodovej udalosti neboli jedinými kritériami pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy, kreoval by sa priestor pre absurdnú liberáciu nemajetných vinníkov škodovej udalosti. Takýto záver by vytváral hrubý nepomer medzi právami jednotlivých oprávnených a povinnosťami povinných, čo v právnom štáte nemôže obstať.

7. Žalovaný 2/ zotrval na svojom písomnom vyjadrení k žalobe, zotrval na tom, že žalobcovia nedostatočne vykreslili rodinnú situáciu a intenzitu vzájomných vzťahov. Toto všetko malo byť popísané už v žalobe samotnej a je v rozpore s právnou úpravou Civilného sporového poriadku sa spoliehať

na dokazovanie v priebehu ústneho pojednávania, žalobcovia si teda prostriedky procesného útoku neuplatnili včas. Žalovaný 2/ ďalej poukázal na obsah rozhodnutia o určení vyživovacej povinnosti, z ktorého vyplýva, že v dôsledku práce v zahraničí nebohého došlo k citovému odcudzeniu s matkou žalobcov, nebohý sa nezaujímal o domácnosť a výchovu dieťaťa, žalobcu 2/. Žalobca 1/ žil v spoločnej domácnosti s nebohým v období svojho veku od 10 do 15 rokov, je otázne, ako sa vyvíjal jeho vzťah po rozpade manželstva jeho rodičov. Žalobca 2/ sa narodil až v čase rozvratu manželstva rodičov. Samotný príbuzenský vzťah nezakladá domnienku o závažnom zásahu do osobnostných práv žalobcov. Ďalej žalobca 2/ považoval za potrebné skúmať hospitalizáciu nebohého a dôvod jeho úmrtia, nakoľko k smrti nebohého došlo až niekoľko mesiacov po nehode.

8. Žalobcovia mali za to, že rozhodujúce skutočnosti popísali dostatočne. Žalovaný 2/ namietal koncentráciu konania, podľa ich názoru si ju vykladá nesprávne. Jej účelom je zabrániť tomu, aby strany zdržiavali spor neskoro vykonanými procesnými úkonmi. Napr. nie je žiadateľné, aby strana sporu predkladala skutkové tvrdenia alebo dôkazné návrhy až na pojednávaní. Žalobcovia si však túto svoju povinnosť splnili a predložili všetky návrhy na vykonanie dokazovania včas, tak ako to ustanovuje Civilný sporový poriadok. K námietke o nepreukázaní intenzity vzájomných vzťahov, paušalizácii uplatneného nároku a výške náhrady nemajetkovej sa pridržovali argumentácie obsiahnutej v podanej žalobe a následnom vyjadrení. Hoci k smrti nebohého došlo až niekoľko mesiacov po nehode a v trestnom konaní došlo k uzatvoreniu dohody o vine a treste, nie je dôvod skúmať aj hospitalizáciu poškodeného, z lekárskej správy vyplýva jednoznačne, že tento zomrel na následky zranení z dopravnej nehody a komplikácií s nimi spojenými.

9. Žalovaný 1/ sa k žalobe písomne nevyjadril, v priebehu konania uviedol, že v zásade súhlasí s uplatneným nárokom, ľutuje čo sa stalo, ale nesúhlasí s výškou uplatneného nároku, žiadaná suma je taká, že ju bude splácať celý život.

10. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov, zákonnej zástupkyne žalobcu 2/, žalovaného 1/, predloženými listinnými dôkazmi a obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 3T/62/2022. Skutkový stav veci, ako bol zistený v trestnom konaní sporný nebol, spornými zostali okolnosti, majúce dosah na výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy.

11. Žalobkyňa 1/, dcéra nebohého G. D. uviedla, že nebohý bol prvý človek, ktorému v živote mohla hovoriť otec. Keď sa rodina presťahovala na Slovensko, mali to obaja rodičia horšie, museli sa finančne o rodinu postarať, ale s otcom chodila na prechádzky, bol to športový typ, mala rada, keď spoločne pozerali v TV atletiku. S otcom mala dobrý vzťah, podporoval ju v študijných záujmoch aj finančne. Pokiaľ ide o darčeky, vždy mala najväčšiu radosť, keď si mohla niečo kúpiť z peňazí, ktoré zarobila, po tejto stránke jej otec vždy zabezpečil nejakú brigádu. S otcom mala dobrý vzťah, v podstate ju vychovával a aj podľa jeho vzoru sa v živote riadila, neskôr po rozvode a jej dospievaní sa vzťah zmenil na kamarátsky, vždy sa s ním rada porozprávala. Po rozvode bola obvykle príležitosť pohovoriť s otcom keď prišiel za bratom, dávala viac príležitosti k tomu, aby bol s otcom brat, neskôr ich komunikáciu poznačili vzťahy otca s ďalšími partnerkami, postupne sa ich vzťah vytratil. S otcom sa väčšinou stretávali, keď dovezol brata alebo náhodne, neorganizovali si spoločné stretnutia. S druhou manželkou otca sa nepoznala, prvýkrát ju stretla až v nemocnici po otcovej smrti. Od otca nežiadala výživné, bola na prahu dospelosti, jednoducho bola naučená, že najviac si cení peniaze, ktoré sama zarobí. Po nehode najviac s lekármi komunikovala ona. Prakticky vo všetkom sa obracali lekári na ňu, či už sa stav otca zlepšil alebo zhoršil, otec zostal ochrnutý, vybavila ústavné zariadenie, ktoré napokon nebolo treba, vybavila pohreb aj prevoz do zahraničia. Najviac s otcom bola v kontakte ona s bratom. Svojho biologického otca nikdy nepoznala. Pokiaľ ide o rozvod rodičov, znášala to ťažko, nepáčil sa jej ich rozchod. Bolo aj obdobie, keď rozvod zazlievala otcovi, bola v puberte, nie celkom chápala situáciu. K príčine rozvodu rodičov sa nevie vyjadriť, vždy keď otec prišiel, chodili spolu na prechádzky, pozerali TV, požičiavali si videokazety. Keď sa vracal zo zahraničia, nosil jej najmä sladkosti. Pokiaľ ide o darčeky na Vianoce, rodičia mali hypotéku, obvykle to bolo tak že išli spoločne na nákup a vybralo sa čo treba, niekedy otec pre ňu kúpil, čo sa jej páčilo. Najdrahšie darčeky boli od rodičov mobil, laptop a k 18-ke vodičský preukaz. Po rozchode rodičov žiadne dary nečakala, bola dospelá, podstatné bolo tráviť čas spoločne. Otec bol prevezený na pohreb do Srbska, pochádzal odtiaľ, má tam rodinu, bol pravoslávneho vyznania na rozdiel od zvyšku rodiny. V Srbsku od otcovej smrti nebola, nemala možnosť, má dve malé deti, ale na mieste nehody má otec kríž, kde bola zapáliť sviečku. Prvý raz jej zaželal žalovaný 1/ úprimnú sústrasť až pred súdom pri konaní o vine a treste, v zásade má za to, že žiadaná nemajetková ujma je potrebná satisfakcia. Nevedel uviesť

presne kedy sa s otcom videla posledný krát, na svadbu v r. 2015 ho nepozvala, mali nezhody kvôli otcovým partnerkám.

12. Žalobca 2/ C. D., syn nebohého G. D., uviedol, že jeho vzťah s otcom bol super, brával ho na výlety, kupoval lego. Ako to bolo v čase pred rozvodom rodičov si celkom nepamätal, bol malý. Po rozvode si ho otec brával na víkendy od piatku do nedele, každý druhý týždeň. Počas víkendov spolu s otcom športovali, hrávali futbal, boxovali, zápasili. V podstate každý druhý víkend aj s prespávaním k otcovi chodil až do doby, kým nedošlo k dopravnej nehode. S otcom chodili na pizzu do mesta, na plaváreň, športovali. Stretávanie sa s otcom neovplyvnila ani skutočnosť, že sa otec druhý krát oženil. Raz dvakrát jeho manželka prišla na Slovensko na 3 alebo 4 týždne, poznal sa s ňou poznal, na začiatku ju rešpektoval ako partnerku otca, to sa neskôr zmenilo, ukázalo sa, že je iná ako sa tvári, čo sa prejavilo aj tak, že bola viacej v Srbsku ako na Slovensku. Otec platil výživné podľa toho ako súd rozhodol, peniaze chodili matke, bolo to asi 200,00 eur mesačne, keď boli spolu, dával mu niečo ako vreckové 10,00 alebo 20,00 eur. Jeho vzťah s otcom neovplyvnila skutočnosť, že otec mal viacero partneriek, aj u nich býval. Keď nejakej vadilo, že chodí moc často, otec vzťah ukončil a odišiel. Otec ho bral na výlety, na turistiku, bral ho aj do zahraničia, párkrát bol s ním v Srbsku. Dvakrát ho zobral do Grécka, prvý krát išli oni dvaja a otcova sestra, druhý krát bola s nimi otcova partnerka. Obdobie, kedy otec chodil do zahraničia na týždňovky, si dobre nepamätal, len letmo, keď sa rodičia rozvádzali, si rovnako nepamätal, mal som 5-6 rokov. V čase rozvodu rodičov bol malý, vie, že sa hádali, ale vzhľadom na vek to príliš nevím. Otec na Slovensku ďalšiu rodinu nemal a s rodinou v Srbsku udržiaval pravidelné kontakty, telefonické, častokrát bol on sám pri tom. Pri telefonátoch mal možnosť rozprávať sa s otcovou rodinou aj on. Otec býval po podnájmoch, asi rok pred nehodou si zaobstaral vlastný byt. Skutočnosť, že otec bude mať ďalšie dieťa, otec len naznačil, povedalo sa to, až keď bol v nemocnici, čo bolo pre neho samotného dosť šokujúce, oznámila to otcova manželka, dieťa sa narodilo zrejme niekedy minulý rok. S otcovou manželkou konflikt nemal.

13. K. D., bývalá manželka nebohého G. D., uviedla, že s G. D. sa zosobášili v r. 2000 v Srbsku, po sobáši sa presťahovali na Slovensko, obidvaja mali pracovné povolenie a pracovali 7 rokov a žili ako rodina. Z manželstva sa narodil syn C., žalobca 2/. Pred uzavretím manželstva bola slobodná matka, mala som 2 dcéry, žalobkyňu 1/ a K. D., táto bola mladšia od žalobkyne 1/, t. č. má 30 rokov. Po uzavretí manželstva si G. D. osvojil obidve dcéry. Prvých 7 rokov bývali v Piešťanoch, potom sa presťahovali do Trenčína, kúpili byt a všetci žili ako rodina do r. 2011, v tom roku došlo k rozvodu. Do doby sťahovania do Trenčína na Slovensku pracovali obidvaja, potom manžel asi 2 roky pracoval v Nemecku, to v praxi vyzeralo asi tak, že manžel bol 4-5 týždňov v zahraničí a potom bol týždeň doma. S manželom si prestali postupne rozumieť, nechceli hádkami zťažovať deti, dohodli sa na rozvode. V spoločnej domácnosti s manželom a deťmi bývali až do rozvodu. Mladšia dcéra K. po rozvode z rôznych dôvodov odišla z domácnosti a osamostatnila sa, zariadila si život po svojom, od r. 2016 kontakt s ňou prakticky neexistuje. Jej odchodu nepredchádzal žiadny zásadný konflikt, jednoducho si situáciu vysvetlila tak, že má z jej strany menej lásky ako staršia dcéra. Vzťah G. D. k mojim dvom dcéram bol dobrý, staral sa o ne ako o vlastné, v rámci možností im pomáhal. Chodili spoločne na dovolenky do Srbska, kde mali každý rodinu, to, že si manželom prestala rozumieť, bola druhá vec. Nedá sa povedať, že by manžel mal s dcérami spoločné aktivity, ale vždy sa o ne zaujímal, viac aktivít mal so synom, chodili spolu na výlety. Staršia dcéra chodila už na strednú školu na internát. Po rozvode to bolo tak, že, keď sa manžel s dcérami príležitostne stretol, tak sa porozprávali, v zásade to bolo vtedy, keď si chodil pre syna. Po rozvode platil výživné len na syna, pokiaľ ide o dcéru Natašu, tá sa vyjadřila tak, že žiadne peniaze od neho nepotrebuje, bola zvyknutá roky zarábať si na brigádach. Zo Srbska sa sťahovali na Slovensko ako rodina, manžel to chápal tak, že pôjdu do nového sveta ako rodina, aj preto si jej dcéry adoptoval. Syn niesol spočiatku zranenie otca veľmi zle, ťažko to znášal, psychicky to celkom nezvládol, v tom čase mal 15 rokov, v nemocnici ho k otcovi pustili, ju ako bývalú manželku nie. Musela to byť stresová situácia, nakoľko išlo o mohutného chlapa, športovca, ktorý bol nakoniec napojený na kopolu hadičiek. Dopravná nehoda a následné udalosti spôsobili synovi psychickú ujmu, ťažko to znášal, ju prakticky nikde nepustili a zákonitá manželka za 5 týždňov ani neprišla na Slovensko. Po rozvode sa bývalý manžel staral o syna, o dcéru A. ani nie po finančnej stránke, dcéra bola zvyknutá byť finančne nezávislá, od mlada si zarábala na brigádach. Bývalý manžel mal po rozvode viacero partneriek, stalo sa, že s nejakou aj 2-3 mesiace žil, toto obe deti otcovi zazlievali. Ak v rozvodovom konaní uviedla, že bývalý manžel nejavil záujem o domácnosť, bol to dôsledok typického chlapeckého postoja, kedy si chlap myslí, že žena sa postará o všetko, o deti aj o domácnosť. Keď z týždňoviek prišiel, nebolo to o pomoci deťom s učením napríklad alebo s domácnosťou, chápal to viac po tej zábavnej stránke. Manželka, ktorú mal G. v čase

smrti, prišla na Slovensko až po jeho smrti, prakticky sa o manžela zaujímal asi tak, že stále vypisovala synovi C., ktorý bol v tom čase veľmi mladý, neriešila možné následky, že G. bude ochrnutý a potrebovať výnimočnú starostlivosť. Po doktoroch chodila dcéra Nataša. Nebohý sa druhýkrát oženil v septembri 2019. S druhou manželkou prakticky nikdy nežil v jednej domácnosti, ona žila v Srbsku, on na Slovensku a navštevovali sa.

14. Žalovaný 1/ k predmetnej dopravnej nehode uviedol, že v trestnom konaní neboli uvedené všetky skutočnosti a niektoré neboli zohľadnené. Boli aj v znaleckom dokazovaní urobené viaceré modelové situácie, ale nikto nezohľadnil jeho výhrady voči priebehu jazdy, bolo mu povedané, že aj tak sa jeho výhrady nebudú akceptovať. Napríklad sa nezohľadnila skutočnosť, že po odbočovacom manévri bol v jazdnom pruhu v protismere, ešte viac sa jeho umiestnenie v protismere ovplyvnilo vyhýbacím manévrom, ktorý urobil. Na začiatku nebol celým autom v protismere, celým autom sa tam dostal až tým, že sa chcel cyklistovi vyhnúť. Cyklista nemal dobré osvetlenie, vpredu áno, ale vzadu osvetlenie viditeľné nebolo, mohlo byť zakryté všeličím alebo nefungovalo. Funkčnosť zadného blikátka sa preukázala až po vsadení batérie, ktoré mala k dispozícii polícia, keďže toto sa pri nehode celkom rozbilo. Cyklista mal starý 10-ročný bicykel, poodpadané odrazky, nemal reflexné prvky, keby nejaké mal, tak by ich videl. Pristúpil k uzavretiu dohody o vine a treste, po skúsenosti so slovenskou justíciou chcel mať túto vec čo najskôr za sebou, o odstupné sa v minulosti súdil 6 rokov. V čase po nehode do rozhodnutia o vine a treste v zásade nekontaktoval pozostalých nebohého cyklistu, manželku mal niekde v Srbsku, bola kovidová doba, s tým spojené obmedzenia pohybu a cestovania, tak to nechal tak. Úprimnú sústrasť vyjadril až pri dohode o vine a treste a asi nebola prijatá úprimne z dôvodu odstupe času. Je slobodný, nemá žiadne vyživovacie povinnosti. Býva u rodičov, z majetku má na seba písané auto. Zmluvne má dohodnutý plat 1 200,00 eur mesačne v hrubom, výška výplaty je závislá na nadčasoch. Uznáva, že by si žalobcovia nejakú finančnú satisfakciu zaslúžili. V čase nehody bola viditeľnosť na hodinu a ročné obdobie normálna, to znamená, že bola tma, v čase nehody bola cesta prázdna, nejaké auto bolo pol kilometra. K dopravnej nehode došlo asi 20 m od hranice križovatky, cyklistu zbadal až vo vzdialenosti cca 10 m. Uhýbací manéver bol výsledkom inštinktívnej reakcie, v tých stotínach sekundy nemôže povedať, že možno iným uhýbacím manévrom by sa zrážke vyhol. Cyklista prilbu na hlave nemal. Dopravná nehoda ho poznačila dosť zásadne, mal popri práci živnosť na zámočnícke práce, mesačne to bolo len pár stoviek eur, ale bez auta to nejde, ďalšie auto nemá, to havarované je odstavené. Keď skúšal jazdiť, mal problémy, najmä po tme, skákal na brzdy aj kvôli fľakom na prednom skle a podobne.

15. Zo spisu tunajšieho súdu 3T/62/2022 bolo zistené, že rozsudkom zo dňa 08.09.2022 bola schválená dohoda o vine a treste, podľa ktorej obvinený B. F. uznal vinu za spáchaný skutok, že dňa 30.09.2021 v čase medzi 22.05 hodinou a 22.10 hodinou riadil osobné motorové vozidlo zn. Toyota Corola, EČV: B. XXX C. po ceste 1/9 v k. Ú. Trenčianska Turná smerom od obce Drietoma (od spoločnosti Vaillant), pričom s vozidlom prechádzal ku križovatke cesty 1/9, cesty 11/507 a cesty 111/1892, v k. ú. obce Trenčianska Turná, na ktorej v úmysle odbočiť doľava k obci Trenčianska Turná začal vykonávať odbočovací úkon doľava, plne sa nevenoval vedeniu vozidla, nesledoval situáciu v cestnej premávke a vozidlo nevedol v pravom okraji cesty, pričom s vozidlom prešiel z pohľadu jeho jazdy do ľavého (protismerného) jazdného pruhu na cestu 111/1892, kde narazil pravou prednou časťou vozidla do zadnej časti bicykla G. D. jazdiaceho tiež v ľavom jazdnom pruhu cesty 111/1892, kedy následkom nárazu došlo k vyvráteniu poškodeného - cyklistu na osobné motorové vozidlo a následne na vozovku, pričom v dôsledku nehody poškodený utrpel ťažké zranenia, a to zakrvácanie pod tvrdú plenu mozgovú pozdĺž tentória vpravo a v temennej oblasti vľavo, zakrvácanie v zadných rohoch postranných komôr a IV. komore, krvácanie pod pavúčnicu mozgu pozdĺž mozgového kmeňa, pomliaždenie mozgu v čelovo - temennej oblasti vpravo drobné, opuch mozočka, zlomeninu záhľavového výbežku obojstranne, zakrvácanie pod tvrdú plenu krčnej chrčtice so stenotizáciou miechového kanála, zmliaždenie miechy v rozsahu I. až V. hrudného stavca, fludotorax obojstranne, zlomeninu dolnej krycej plošky IV. hrudného stavca, zlomeninu trňového výbežku IV. hrudného stavca, vyklenutie medzistavcových platničiek C3/4, C5/6 a C6/7, zlomeninu lopatky s posunom vpravo, zlomeninu II.-VII. rebra vľavo, zlomeninu VI. rebra vpravo, reznú ranu v záhľavovej oblasti a odreniny hrudníka, horných končatín a lýtka vpravo, ktoré zranenia si vyžiadali jeho hospitalizáciu, pričom poškodený dňa 06.11.2021 v čase o 09.00 hodine na následky zranení a komplikácie s nimi spojené zomrel, čím porušil § 4 odsek 1 písmeno c), § 9 odsek 1, § 16 odsek 1, odsek 5, § 19 odsek 1 a § 137 odsek 2 písmeno c), písmeno j) Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, teda inému z nebanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania, porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na

§ 138 písm. h) Trestného zákona, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody 2 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 3 roky, zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu 4 roky.

16. Pre potreby trestného konania bol spracovaný znalecký posudok znaleckej organizácie Avocare s. r. o. č. 202102360142. Podľa znaleckej organizácie cyklista Sopka jazdil bezprostredne pred dopravnou nehodou v noci, bez verejného osvetlenia po suchej asfaltovej ceste I/9 od spoločnosti Vaillant Industrial Slovakia s.r.o., Trenčianske Stankovce s úmyslom pokračovať po ceste III/1892 smerom do obce Trenčianska Turná, rýchlosťou v = 16 - 21 km/h, čo je rýchlosť pre daný úsek dovolená. Cyklista s bicyklom, ktorý bol vpredu osvetlený bielim svetlom a vzadu červeným, odbočil smerom vľavo z cesty I/9 do protismerného jazdného pruhu cesty III/1892. Cyklista na za ním jazdiace vozidlo Toyota pravdepodobne nereagoval ak by cyklista používal komunikáciu správnym spôsobom, mohol zabrániť vzniku dopravnej nehody. Na základe uvedeného možno z technického hľadiska jazdu cyklistu považovať za nesprávnu. Cyklista D. mohol zabrániť vzniku dopravnej nehody tak, ak by pri odbočovaní vľavo z cesty I/9 nevošiel do protismerného jazdného pruhu cesty III/1892, ale do svojho jazdného pruhu a jazdil by vpravo pri pravom okraji vozovky. Technika jazdy cyklistu D. nebola na mieste udalosti bezpečná a optimálna vzhľadom k situácii v cestnej premávke. Spôsob používania komunikácie zo strany cyklistu bol v danom prípade tým prvkom, ktorý vyvolal kolíziu situáciu, neznemožnil však vodičovi vozidla Toyota pri jeho správnej technike jazdy zabrániť vzniku dopravnej nehody. Vodič F. jazdil bezprostredne pred dopravnou nehodou v noci, bez verejného osvetlenia o suchej asfaltovej ceste I/9 od spoločnosti Vaillant Industrial Slovakia s.r.o., Trenčianske Stankovce s úmyslom pokračovať po ceste III/1892 smerom do obce trenčianska Turná, rýchlosťou v = 70 - 75 km/h, čo je rýchlosť pre daný úsek vyššia ako je dovolená. Vodič vozidla Toyota z bližšie nezistených príčin odbočil smerom vľavo z cesty I/9 do protismerného jazdného pruhu cesty III/1892. Pravdepodobne z tohto dôvodu nesledoval situáciu v cestnej premávke dostatočne a následkom uvedeného neskoro reagoval na cyklistu jazdiaceho v ľavom jazdnom pruhu cesty III/1892, následkom čoho nastala zrážka. V danom prípade mala technická príčina vzniku dopravnej nehody nasledovné prvky: nesprávna technika jazdy vodiča vozidla Toyota - rýchlosť vyššia ako je pre daný úsek predpísaná, nesprávna technika jazdy vodiča vozidla Toyota - nesprávny spôsob používania komunikácie, jazda v protismernom jazdnom pruhu, nesprávna technika jazdy cyklistu - nesprávny spôsobom používania komunikácie, jazda v protismernom jazdnom pruhu.

17. Podľa správy Súdneho lekárskeho a patologicko-anatomického pracoviska Martin zo dňa 10.11.2021 bezprostrednou príčinou smrti G. D. bol obojstranný vpravo abscedujúci zápal pľúc a priedušiek, ktorý sa vyvinul ako komplikácia poúrazového stavu pri polytraume (kraniotraume, traume chrčtice, miechy a rebier), ktoré menovaný utrpel dňa 30.09.2021 ako bicyklista pri dopravnej nehode - zrážke s osobným motorovým vozidlom

18. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 12.01.2011 bolo manželstvo odporcu G. D. a navrhovateľky K. D. rozvedené a maloletý C. D. bol zverený do výchovy matke, otcovi bola uložená povinnosť platiť mu výživné 180,00 eur mesačne. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplynulo, že manželstvo uzavreli v Srbsku a pre vojnový konflikt sa odsťahovali na Slovensko, lebo navrhovateľka mala štatút zahraničného D.. Spolužitie bolo usporiadané do roku 2005 a kríza sa prejavila z dôvodu zaujatosti matky odporcu voči navrhovateľke, táto nesúhlasila s ich odchodom zo Srbska. Odporca v roku 2007 vycestoval za prácou do SRN a do decembra 2009 chodieval domov len raz za štvrtrok na obdobie jedného týždňa a celá domácnosť bola na navrhovateľke. V apríli 2009 sa odporca zamestnal vo veľkosklade TESCO a pracuje prevažne v 12-hodinových zmenách. Počas pobytu odporcu mimo územia republiky došlo medzi nimi k citovému odcudzeniu, komunikácia viazne, prípadne končí hádkou a odporca sa nezaujíma o domácnosť a výchovu dieťaťa. Od septembra 2010 spolu nehospodária a intímne spolu nežijú od leta 2010. Za príčinu rozpadu manželstva súd považoval citové odcudzenie účastníkov v dôsledku zaujatosti matky odporcu k navrhovateľke, nadmerného pracovného zaťaženia odporcu a jeho práce v zahraničí, počas ktorej bola celá starostlivosť o domácnosť a výchovu detí na navrhovateľke.

19. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

20. Podľa § 13 ods. 1 - 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

21. Špecifickosť osobnostných práv spočíva v ich predmete, ktorým je priamo osobnosť človeka. Právo na ochranu osobnosti upravuje Občiansky zákonník ako jednotné právo (doslovné znenie "fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti"). V dôsledku toho je treba jednotlivé práva, ktoré v tomto jednotnom rámci vznikajú, chápať ako práva čiastkové. Líšia sa navzájom vzťahom k rôznym hodnotám, stránkam osobnosti, avšak vychádzajúcim z osobnosti tvoriacej fyzickú a mravnú jednotu. Ako základné hodnoty osobnosti každej fyzickej osoby uvádza Občiansky zákonník život, zdravie, občiansku česť a ľudskú dôstojnosť, ako aj súkromie, meno a prejavy osobnej povahy. Najvyšší súd SR v jednom zo svojich rozhodnutí (uznesenie sp. zn. 5 Cdo 265/2009 zo 17.2.2011) uviedol nasledovné: "Pojmovými znakmi subjektívnych osobnostných práv sú absolútna povaha, imateriálny charakter, všeobecnosť a výlučnosť, zásadná neprevoditeľnosť, časová neobmedzenosť a nepremiľateľnosť. Pôsobia voči neobmedzenému, resp. neurčitému okruhu ostatných subjektov práva. Ich predmetom sú výlučne nemajetkové hodnoty (osobnosť). Patria každej fyzickej osobe "a priori", (sú prejavom ľudskej osobnosti vo vzťahu k ostatným subjektom, t. j. či fyzickým alebo právnickým osobám) s rovnakým právnym postavením. Výlučné oprávnenie nakladať počas celého života v medziach určených právnym poriadkom s jednotlivými stránkami svojej osobnosti patrí fyzickej osobe. Nemožno ich scudzovať, deliť od ich nositeľa. Upínajú sa na fyzickú osobu po dobu jej fyzickej existencie v spoločnosti. Sú časovo neobmedzené počas života fyzickej osoby. Sú nezdediteľné (netvorí predmet dedičstva). Sú nepremiľateľné, rovnako aj neprekludovateľné a nemožno ich postihovať exekúciou".

22. Zodpovednosť za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti je objektívnou zodpovednosťou bez ohľadu na zavinenie. Zákon nedefinuje pojem neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti. Zákon ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté jej osobnostné práva. Je ním však bez chyby tak aktívne konanie, ako aj pasívne správanie, ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmito znakmi sú predovšetkým neoprávnenosť zásahu a jeho objektívna spôsobilosť negatívne dopadnúť na osobnostné práva fyzickej osoby. Medzi neoprávneným zásahom a poškodením (ohrozením) niektorého osobnostných práv musí byť vzťah príčinnej súvislosti.

23. Mnohorakosti prejavov jednotlivých zložiek osobnosti fyzickej osoby zodpovedá aj široké spektrum možných neoprávnených zásahov. Právo na ochranu zdravia nepochybne patrí medzi osobnostné atribúty každého človeka a je pre každú fyzickú osobu jedným z najvýznamnejších zložiek ochrany jej osobnosti. Zdravie človeka má bezprostredný dopad na kvalitu jej života. Nemajetková ujma je taká ujma, ktorá sa premieňa do psychickej sféry fyzickej osoby a do jej postavenia v spoločnosti. Takáto ujma sa teda bezprostredne nepremieňa do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry fyzickej osoby. Treba ju preto dôsledne odlišovať od majetkovej ujmy, vrátane škody na zdraví s majetkovými dôsledkami a inej nemajetkovej ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity fyzickej osoby. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu. Náhrada nemajetkovej ujmy poskytuje najúčinnnejšiu občianskoprávnú ochranu osobnosti fyzickej osoby.

24. Súčasťou práva na ochranu osobnosti je i právo na súkromie a rodinných život. Právo na súkromie zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami. Obzvlášť v citovej oblasti, aby fyzická osoba mohla rozvíjať vlastnú osobnosť. Smrť ako absolútna strata predstavuje sama o sebe závažný zásah do práva na ochranu osobnosti, pričom spôsobuje ťažké psychické rozpoloženie. V prípade fungujúcej rodiny má za následok dlhotrvajúcu nemožnosť vyrovnáť sa so stratou blízkeho človeka. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na rodinný život fyzickej osoby.

25. Najvyšší súd SR v rámci rozhodovacej praxe sa zaoberal otázkou, či smrť rodinných príslušníkov fyzickej osoby pri dopravnej nehode je neoprávneným zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život. Uplatňuje jednotný názor, podľa ktorého súčasťou práva na ochranu súkromia je aj

rodinný život, spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami. Konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny je neoprávneným zásahom do osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Najvyšší súd SR v rozhodnutí z 20.4. 2011, spisová značka 4 Cdo 168/2009, konštatoval existenciu neoprávneného zásahu do práva na súkromie a rodinný život, ktorý bol spôsobený usmrtením blízkeho rodinného príslušníka pri dopravnej nehode, v rozsudku z 27.11.2012, spisová značka 2 Cdo 194/2011, konštatoval, že zavineným usmrtením chodca pri dopravnej nehode bolo zasiahnuté do práva na súkromie a rodinný život jeho blízkej príbuznej. Krajský súd Žilina, spisová značka 8Co/264/2013 konštatoval: "Tragická strata spôsobená úmrtím nie je však nahraditeľná. Inštitút peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy je preto potrebné vnímať len ako prostriedok slúžiaci k zmierneniu závažného dosahu protiprávneho konania, keďže finančný ekvivalent za ľudský život nie je možné určiť. Charakter spôsobenej ujmy však vyžaduje od škodcu spolupodieľať sa na uvedenej strate adekvátnym spôsobom. Znamená to zmierniť ujmu žalobcu v maximálnej možnej miere. Nemajetková ujma musí byť preto adekvátna zákonom požadovanému zmierneniu vzniknutej ujmy. Nebolo možné stotožniť sa s argumentáciou žalovaného, že prejavenie ľútosť, priznanie sa a uloženie trestu odňatia slobody v trvaní sedem a pol roka za jeho protiprávne konanie, bolo postačujúce na zmiernenie vzniknutej ujmy".

26. Osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva, v prípade, ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Prichádzajú do úvahy, pokiaľ hrozí alebo je spôsobená ujma v osobnostnej nemajetkovej sfére a majú rôznu povahu. Ktoré z týchto právnych prostriedkov príslušná fyzická osoba na ochranu svojej osobnosti uplatní, bude závislé v prvom rade na jej vôli ovplyvnenej predovšetkým intenzitou a povahou protiprávneho zásahu. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17.02.2011, sp. zn. 5 Cdo 265/2009).

27. Právo na ochranu osobnosti môže uplatniť iba tá fyzická osoba, voči osobnosti ktorej smeroval neoprávnený zásah. Nárok na nemajetkovú ujmu majú principiálne rodinní príslušníci, ktorí mali k zosnulému citové, morálne a sociálne väzby. Ide najmä o starých rodičov, rodičov, súrodencov, manželov, deti, ktorí stratili pri dopravnej nehode svojho vnuka, dieťa, súrodenca, manžela, či otca. Každá z týchto osôb si môže uplatniť nemajetkovú ujmu, ktorej výška bude závisieť od intenzity vzťahov k usmrtenej osobe. Pri posudzovaní, kto si môže uplatniť nemajetkovú ujmu, je rozhodujúci faktický vzťah medzi oprávnenou osobou a zosnulou blízkou osobou. Faktický vzťah je dôležitejší ako formálne príbuzenstvo. Pri neoprávnenom zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby vzniká osobná väzba medzi oprávnenou osobou a povinnou osobou. Povinnosť poskytnúť nemajetkovú ujmu v peniazoch je prioritne subjektívne spätá s tým, kto sa neoprávneného zásahu do práva na súkromie a rodinný život dopustil. Neoprávneného zásahu sa dopúšťa vodič motorového vozidla, ktorý porušením pravidiel cestnej premávky zavinil smrteľnú dopravnú nehodu.

28. Občiansky zákonník neurčuje minimálnu ani maximálnu hranicu nemajetkovej ujmy. Posúdenie výšky nemateriálnej ujmy je závislé od úvahy súdu. Maximálna suma peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd priznať je ohraničená výškou navrhovateľom požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejmá zo žalobného návrhu. Súd vo svojom rozhodnutí musí uviesť dôvody, pre ktoré bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v konkrétnej výške. I keď výška nemateriálnej ujmy je predmetom voľnej úvahy súdu, táto úvaha sa musí opierať o preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu mimo rámec akejkoľvek kontroly. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch sa vychádza iba z predpokladu, akú ujmu mohol neoprávnený zásah vyvolať. Nemožno presne zistiť skutočnú ujmu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je určovaná základnými zákonnými kritériami. A to predovšetkým závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitou zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Kvantifikácia "odškodnenia" nemajetkovej ujmy prirodzene neznamená bezhraničnú neobmedzenosť. Primárne je preto potrebné vychádzať z individuálnych okolností prípadu a stretu práv postihnutej osoby a osoby, ktorá spôsobila neoprávnený

zásah. Priznané finančné plnenie by nemalo mať pre zodpovednú osobu likvidačný charakter. Výška náhrady nemajetkovej ujmy zosobňuje hodnotu práva nemateriálnej povahy, týkajúceho sa osobnej integrity človeka, vrátane ľudskej dôstojnosti.

29. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR 1 Cdo 89/97 samotná závažnosť ujmy vzniknutej v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení tejto výšky súd musí prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Tieto okolnosti môžu byť významné tak u osoby postihnutej, ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR 1 Cdo 77/2009 správanie samej dotknutej osoby pri neoprávnenom zásahu sa stáva právne významným až pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy sa zohľadňuje spolu zavinenie samotnej dotknutej osoby (poškodeného). Teda či zosnulý účastník cestnej premávky neporušil sám pravidlá cestnej premávky, ktoré sa podieľali na jeho úmrtí. Určujúcim kritériom určenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je aj zavinenie škodcu. Pri hodnotení zavinenia je preto potrebné hrubú nedbanlivosť pôvodcu neoprávneného zásahu hodnotiť podstatne prísnejšie. Takýto neoprávnený zásah by sa mal prejavovať aj vo výške stanovenej relatívnej satisfakcie.

30. Čím závažnejšia je ujma čo do svojej intenzity i svojho trvania, tým vyššia by mala byť aj čiastka peňažného zadosťučinenia. Čo sa týka okolností, vždy musia byť zisťované okolnosti nielen na strane pôvodcu zásahu, ale aj na strane postihnutej osoby, konkrétne, aký je podiel samotnej postihnutej osoby na priebehu činnosti pôvodcu vyúsťujúcej do neoprávneného zásahu. Druhé kritérium, okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, je stanovené zámerne veľmi všeobecne s tým, že by malo byť uplatnené vo vzťahu ako k postihnutej fyzickej osobe, tak k osobe, ktorá neoprávnený zásah spôsobila, či išlo na strane pôvodcu neoprávneného zásahu len o určitú ľahkú nedbanlivosť alebo naopak o úmysel. Na základe toho potom môže súd voľnou úvahou a po dôkladnom zvážení všetkých okolností dospieť k sume ako náhrady nemajetkovej ujmy. Jediným mantinelom čo sa týka výšky nemajetkovej ujmy je žalobný návrh (petiť).

31. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy je nevyhnutné zohľadniť aj samotný účel náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Náhrada nemajetkovej ujmy v rámci primeraného zadosťučinenia sleduje predovšetkým funkciu satisfakčnú, pretože rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je možné exaktné kvantifikovať a vyčíslieť. Na druhej strane z hľadiska posudzovania výšky uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je významné prejavovanie ľútosti, priznanie sa a uloženie trestu odňatia slobody páchatelovi trestného činu usmrtienia.

32. Podľa nálezu Ústavného súdu SR 288/2018 z 5.12.2017: Pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady.

33. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 3Cdo/II/2016 vyplýva, že nie je správny postup súdov, keď prípad prejednávanej veci porovnáva s podobným už právoplatne skončeným prípadom. Nech by bol súd akokoľvek motivovaný pozitívnou snahou o dosiahnutie rovnakého posúdenia veci v rovnakých prípadoch, nemôže bez ďalšieho v potrebnej miere vystihnúť to, ako široko, mnohovýrovné a rozmanité je vnútorne rozčlenená, štruktúrovaná, osobnosť každej fyzickej osoby, aké individuálne a neopakovateľné vzťahy vznikajú medzi ňou a jej rodinnými príslušníkmi a aké dôsledky spôsobuje následné pretrhnutie väzieb vo vnútri rodiny, ku ktorému dochádza náhlou a tragickou stratou člena rodiny. Je nespochybniteľné, že negatívny zásah do tejto osobnostnej sféry pôsobí zraňujúco individuálne a rozmanito u každej fyzickej osoby inak, lebo každý človek, sama jeho podstata, jeho emócie, vzťahy k iným sú veľmi individuálne. Ľudia nevnímajú vždy rovnako okolnosti vonkajšieho sveta a aj ich vzťahy s inými vykazujú znaky osobitosti, neopakovateľnosti a jedinečnosti. Vzhľadom na to aj dôsledky zásahu do týchto osobnostných sfér života každého človeka sú vysoko individuálne. Na vyjadrenie rozsahu a intenzity ujmy, ktorú vyvolávali zásahy do týchto oblastí súkromného rodinného života je nepostačujúce (paušálne) prirovnanie s inými, i keď s obdobnými prípadmi.

34. Podľa § 12 ods. 2 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške dvadsaťpäťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho

roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Ak bola trestným činom spôsobená smrť a je len jedna pozostalá obeť násilného trestného činu, ktorá bola odkázaná výživou na zomretého, má nárok na vyplatenie odškodnenia vo výške päťdesiatnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

35. V roku 2020, kedy došlo k dopravnej nehode bola minimálna mzda 623,00 eur, dvadsaťpäťnásobok tejto sumy je 15 575,00 eur.

36. Prieskumom súdnych rozhodnutí v obdobných prípadoch bolo zistené, že Krajský súd Prešov priznal rozhodnutím 21Co/165/2017 manželke nemajetkovú ujmu vo výške 25 000 eur za stratu manžela. Za stratu rodiča priznal 25 000 eur maloletej dcére. Krajský súd Nitra priznal rozhodnutím 9Co/8/2017 družke nemajetkovú ujmu vo výške 25 000 eur za stratu druhu. Družka mala so zosnulým druhom spoločné dieťa. 3 ročnej dcérke priznal nemajetkovú ujmu 15 000 eur za stratu biologického otca. Zosnulý žil spoločnej domácnosti s družkou a dcérou. Krajský súd Trnava rozhodnutím 9Co 423/2012 priznal manželovi nemajetkovú ujmu 20 000 eur za smrť manželky. Každému z dvoch maloletých detí (7 rokov a 9 rokov) nemajetkovú ujmu vo výške 30 000 eur spôsobenej smrťou matky. Celková výška priznanej nemajetkovej ujmy bola 80 000 eur. Krajský súd Nitra rozhodnutím 5 Co/264/2017 v spojení s rozhodnutím Okresného súdu Topoľčany 6C/143/2015 priznal náhradu nemajetkovej ujmy za smrť dcéry 25 000 eur za zásah do práv matky. Krajský súd Trnava rozhodnutím 9Co/56/2019 priznal náhradu nemajetkovej ujmy každému z rodičov po 20 000 eur za smrť (18 ročnej) dcéry a 10 000 eur bratovi za stratu sestry.

37. V danej veci boli žalobcovia deti obete dopravnej nehody, žalovaný 1/ bol vodič motorového vozidla z dopravnej nehody, žalovaný 2/, jeho motorové vozidlo bolo poistené spoločnosťou žalovaného 2/. Bola teda daná aktívna aj pasívna legitímácie strán sporu, táto otázka napokon medzi stranami sporná nebola.

38. Zásah do práv žalobcov 1/ a 2/ bol preukázaný už samotným právoplatným odsúdením vodiča motorového vozidla, žalovaného 1/, podľa § 149 ods. 1 a 2 písm. a/ Trestného zákona právoplatným trestným rozsudkom v konaní Okresného súdu Trenčín 3T 62/2022, ktorým žalovaný 1/ uznal vinu z prečinu usmrtenia, keď ako vodič spôsobil z nedbanlivosti dopravnú nehodu, následkom ktorej otec žalobcov zahynul. Súd bol v zmysle § 193 Civilného sporového poriadku viazaný právoplatným trestným rozsudkom, ktorým bolo ustálené, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. V zmysle konštantnej judikatúry (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 223/2016 zo dňa 26.1.2017, R 22/1979) bol súd viazaný aj vinou v zmysle jej právnej a skutkovej zložky ako aj formou zavinenia. Viazanosť sa vzťahuje na právnu aj skutkovú časť výroku o vine, právnu kvalifikáciu skutku aj formou zavinenia. Konanie vodiča motorového vozidla bolo právoplatným trestným rozsudkom súdu vyhodnotené ako nedbanlivostný trestný čin, a je teda zrejmé, že zásah do osobnostných práv žalobcov, do práva na ochranu súkromia a rodinného života bol neoprávnený. V trestnom konaní súd vychádzal aj zo znaleckého posudku znaleckej organizácie Avocare s. r. o., podľa ktorej vodič jazdil rýchlosťou vyššou ako bola predpísaná, nesprávnou technikou v protismernom jazdnom pruhu, nevenoval dostatočnú pozornosť situácii v cestnej premávke a neskoro reagoval na cyklistu jazdiaceho v ľavom jazdnom pruhu. Pre účely určenia výšky nemajetkovej ujmy ale súd považoval za podstatné aj konštatovanie znaleckej organizácie, podľa ktorého bola konštatovaná aj nesprávna technika jazdy cyklistu, jazdil v protismernom jazdnom pruhu, jeho technika jazdy nebola na mieste udalosti bezpečná a optimálna a pokiaľ by jazdil pri pravom okraji vozovky, mohol zabrániť vzniku dopravnej nehody.

39. Protiprávnym konaním žalovaného 1/ došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcov 1/ a 2/ na súkromie ako jedného z osobnostných práv fyzickej osoby, keď právo na súkromie zahŕňa aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, keď súčasťou súkromného života je tiež život rodinný zahrňujúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými, a to bez ohľadu na to, či spolu trvale žijú alebo nie. V tomto prípade daný zásah predstavuje smrť otca žalobcov 1/ a 2/.

40. Z dokazovania vyplynulo, že vzťahy medzi nebohým a žalobcami boli dobré, rodina bola súdržná, bez konfliktov, jej členovia si v rámci možnosti vzájomne pomáhali, trávili pravidelne spolu voľný čas. Toto možno konštatovať počas trvania manželstva nebohého a matky žalobcov, ktoré trvalo od roku 2000 do rozvodu v roku 2011. Nebohý zabezpečoval po finančnej stránke rodinu aj prácou v zahraničí, znamenalo to jeho častú a dlhodobú neprítomnosť, tá ale mala napokon negatívny vplyv na jeho vzťah s manželkou, nie však s deťmi. Nie je podstatné, že nebohý bol adoptívnym otcom žalobkyne 1/, pre

ich vzťah tento fakt nebol smerodajný, nebohý jej venoval dostatok záujmu a pozornosti, trávil s ňou voľný čas, podporoval ju v jej životných rozhodnutiach. Malo to pre ňu osobitný význam, nakoľko svojho biologického otca nepoznala. V jej živote bol v určitom období výraznou osobnosťou. V čase rozvodu mala žalobkyňa 21 rokov, bola dospelá a rozhodovala už samostatne o svojom živote. Odchod otca zo spoločnej domácnosti v jej prípade znamenal výraznú zmenu v možnostiach ich vzájomných kontaktov, tie zostali príležitostné hoci dobré, žalobkyňa 1/ a nebohý ich nevyhľadávali, žalobkyňa 1/ už nebola na otca finančne odkázaná. Ich vzťah negatívne ovplyvnili kontakty nebohého s inými ženami, dokonca do takej miery, že otca nepozvala na svoju svadbu v roku 2015. Je zrejmé, že založenie vlastnej rodiny a narodenie detí boli pre žalobkyňu 1/ prioritou a postupne sa jej vzťah s otcom vytratil. Napriek tomu nebohý zohral v živote žalobkyne 1/ významnú rolu v rozhodujúcom období jej dospievania a jeho predčasná smrť bola pre ňu nepochybne ujmu i keď nie v zásadnej intenzite. Žalobca 2/ sa narodil počas manželstva nebohého a matky žalobcov v roku 2005, v čase ich rozvodu mal 6 rokov. Výraznejšie začal vnímať vzťah s otcom ku koncu trvania manželstva rodičov a potom po ich rozvode. Otec zostal aj po rozvode dôležitým človekom v jeho živote, v rámci určených možností sa mu venoval, trávil s ním čas, spolu športovali, chodili na výlety, v ich vzťahu nebolo podstatné, že otec mal kontakty s inými ženami, resp. že sa druhý krát oženil. Smrť otca tak znamenala pre žalobcu 2/ nenapraviteľné pretrhnutie ich vzájomných väzieb, definitívnu stratu možnosti dospieť v spoločnosti otca, byť s ním v kontakte pri budúcich závažných životných rozhodnutiach, kedy by mu otec bol nepochybne oporou, došlo k strate možnosti realizovať a ďalej rozvíjať rodinný život s otcom, toto všetko možno hodnotiť ako závažnú ujmu. Otec v jeho živote hral nezastupiteľnú rolu, ktorá sa nedá nahradiť. Navyše v čase smrti otca mal žalobca 2/ 16 rokov a bol odkázaný na jeho podporu aj po finančnej stránke.

41. V rozhodnutí najvyššieho súdu z 30. septembra 2013 sp.zn. 6 MCdo 15/2012 dospel súd k záveru, podľa ktorého určenie výšky primeranej náhrady nemajetkovej ujmy nie je záležitosťou voľnej úvahy, ktorá by nepodliehala žiadnemu hodnoteniu; jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré súdu umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí. Vinník dopravnej nehody bol za skutok, ktorým bola smrť zomrelého zapríčinená, v trestnom konaní odsúdený a táto skutočnosť je zadostučinením, ktoré v značnej miere kryje zásah do osobnostných práv žalobcov, išlo o prvú dopravnú nehodu vodiča, tento vodič objasnil jej spáchanie, priznal sa ku skutku, viedol riadny život, a teda boli u neho zistené poľahčujúce okolnosti, avšak žiadna prítiažujúca okolnosť. Vo veci 2CdO/154/2010 NSSR priznal náhradu 17 000,00 eur rodičom za smrť ich dcéry v súvislosti s dopravnou nehodou, vo veci 4 Cod 139/2011 NSSR priznal rodičom dcéry 15 000,00 eur, vo veci 1 MCdO 10/2013 priznal 8 300,00 eur za smrť syna, pričom je možné skonštatovať, že väčšej straty, ako je strata dieťaťa, zrejme v živote človeka niet. Žalobcovia v žalobe neupresnili spoločenské postavenie zomrelého ku dňu smrti, jeho aktivity, jeho vzťahy s rodinou, spoločenský život, kvalitu jeho života pred smrťou a ani jeho zdravotný stav pred smrťou, ktoré všetky skutočnosti na výšku náhrady môžu mať vplyv.

42. Súd teda po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba bola čiastočne dôvodná a vzhľadom na závažnosť a intenzitu ujmy a okolnosti, za ktorých k vzniku ujmy došlo priznal žalobcom náhradu nemajetkovej ujmy vo výške, ako je uvedené vo výroku tohoto rozsudku a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Súd sa nestotožnil so stanoviskom žalovaného 2/, ktorý žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu. Nebolo preukázané, že dopravnú nehodu zapríčinil výlučne cyklista, to že sa cyklista podieľal na vzniku dopravnej nehody, súd zohľadnil pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy. K úmrtiu nebohého G. D. došlo nepochybne v dôsledku zranení z dopravnej nehody. Súd mal za preukázané, že existovali vzájomné osobné a citové väzby medzi nebohým a jeho deťmi, i keď v rozdielnej intenzite, čo sa prejavilo vo výške určenej nemajetkovej ujmy. Procesné námietky žalovaného 2/ ohľadne koncentrácie konania v zmysle § 153 Civilného sporového poriadku súd nepovažoval za relevantné, žalobcovia označili dôkazy na podporu svojich tvrdení zo žaloby dostatočne včas, už v žalobe samotnej, žiadnym procesným úkonom nespôsobili zdržiavanie priebehu konania. Dôkaz výsluchu manželky nebohého súd nepovažoval za potrebné vykonať, manželstvo s nebohým uzavrela v roku v 2019, žila a žije v zahraničí, z tohto pohľadu nemohla svojim svedectvom prispieť k bližšiemu objasneniu vzťahov nebohého s jeho deťmi.

43. Podľa § 255 ods. 1, ods.2 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Podľa § 262 ods.1, ods.2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie

po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. V sporovom konaní sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada zodpovednosti za výsledok konania, ktorá vyjadruje, že strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t. j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (§ 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku). Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy, Civilný sporový poriadok aktuálne nepozná stav, keď súd môže priznať plnú náhradu trov, ak účastník mal vo veci úspech len čiastočný a rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. Ako je uvedené vyššie Občiansky zákonník nevymedzuje hranicu pre určenie výšky relutárnej náhrady za nemajetkovú ujmu a výšku náhrady určí súd podľa svojej úvahy. Zohľadniac procesný výsledok v konaní, keďže žalobcovia mali vo veci úspech len čiastočný a rozhodnutie o výške záviselo od úvahy súdu, pričom treba rozlišovať čo je základné a čo je sprevádzajúce (nález Ústavného súdu ČR. III/170/99), keď za základné treba považovať, že do práv žalobcov bolo zasiahnuté, škoda bola spôsobená, pričom výška plnenia závislá na úvahe súdu je druhotná, je v súlade so zásadou spravodlivosti a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy priznať žalobcom 1/ - 3/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1, 2, 3 CSP "odvolacie dôvody" (ods.1) odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(ods.2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(ods.3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP "Novoty v odvolacom konaní" - prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Pokiaľ si žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže sa žalobca domáhať jej splnenia prostredníctvom exekúcie.